

**nederlandse
vereniging
van banken**

Inzicht in banken 2025

**sterke banken
sterke samenleving**

In gesprek
over sterke
banken in
een sterke
samenleving

Voorwoord	6
Even voorstellen	8

1 Hoe werkt een bank 10

• De rol van banken in de economie	11
• De grootte van de Nederlandse bankensector	14
• De bankbalans	16
• Het verdienmodel van banken	18
• Buffers	20

2 Weerbare banken 22

• Stabiele en winstgevende banken	23
• Digitale euro	28
• Defensiefinanciering	31
• Cyberveiligheid	32

Stakeholders aan het woord	36
----------------------------	----

3 Wendbare banken 38

• Duurzaamheid	39
• Woningmarkt	42
• Kredietverlening aan het MKB	48
• Kapitaalmarktunie	54

Data en privacy	58
-----------------	----

4 Betrouwbare banken 60

• Toegankelijk betalingsverkeer	61
• Voorkomen van witwassen	65
• Financiële gezondheid	69
• Online fraude	73

Nawoord	78
---------	----

Inzicht in banken; wat levert dat op?

Voorwoord

Voor u ligt de nieuwste editie van Inzicht in banken. Met dit boekje bieden we inzicht in hoe een bank werkt en wat de rol van banken is bij diverse maatschappelijke vraagstukken. We gaan ook in op de keuzes die we maken en de resultaten die we, samen met onze stakeholders, bereiken.

De Nederlandse Vereniging van Banken werkt samen met de banken aan een toekomstbestendige sector die bijdraagt aan een welvarende, duurzame en inclusieve samenleving – in Nederland en daarbuiten. Zo bieden we laagdrempelige hulp aan mensen die moeite hebben met digitaal bankieren en zetten we ons in om Nederland digitaal vaardiger te maken. Ook beschermen we onze klanten tegen online fraude en werken we samen met de overheid, politie en maatschappelijke organisaties om criminaliteit terug te dringen. En uiteraard kunnen klanten bij ons

terecht voor de financiering van een huis of bedrijf, en helpen we particuliere en zakelijke klanten bij de grote opgave die er ligt om te verduurzamen.

In een wereld die steeds sneller verandert en waarin onzekerheden toenemen, wil de bankensector een betrouwbare en solide partner zijn waar iedereen op kan bouwen. Een sector die klaarstaat voor haar klanten en integer handelt. Een sector ook die weerbaar en wendbaar is: koersvast, met een scherp oog voor internationale ontwikkelingen en altijd luisterend naar en in samenwerking met partners in de maatschappij.

Banken zijn betrokken bij de grote thema's van deze tijd. Of het nu gaat om het versterken van het financiële stelsel, het ondersteunen van de transitie naar een duurzame economie, of het bevorderen van inclusie – we nemen onze verantwoordelijkheid en maken onze impact zichtbaar. Daarbij zijn we helder over wat we wel en niet kunnen betekenen.

We nodigen u uit om met ons het gesprek aan te gaan over de toekomst van de sector en de bijdrage die wij leveren aan een sterke, veerkrachtige samenleving.

Veel leesplezier!

Medy van der Laan

Voorzitter Nederlandse Vereniging van Banken

Wij zijn de branche- organisatie van banken

Even voorstellen

Wij zijn de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB), de brancheorganisatie van banken in Nederland. We vertegenwoordigen een grote en diverse sector. Dit doen we met 75 collega's werkzaam vanuit Amsterdam en Den Haag. Wereldwijd werken er 118.000 mensen voor de Nederlandse banken waarvan 62.000 in Nederland zelf. Zo'n 500 betrokken bankiers werken met ons samen in bestuur, commissies en werkgroepen. Dat geeft ons grote slagkracht. Samen met hen willen we positieve impact hebben op de economie en de samenleving.

We hebben een grote diversiteit aan leden. Denk naast ABN AMRO, ING, Rabobank en ASN Bank ook aan vele andere binnenlandse en buitenlandse banken. Hieronder vallen onder andere Nationale-Nederlanden Bank en Triodos Bank, maar ook publieke banken zoals NWB Bank en BNG Bank. Buitenlandse

banken die in Nederland een bankvergunning hebben en lid zijn van de NVB zijn bijvoorbeeld Deutsche Bank, Citibank en de Commonwealth Bank uit Australië.

Als NVB mengen wij ons actief in het politiek-maatschappelijke debat en werken wij vanuit een open houding graag samen met uiteenlopende stakeholders: politiek, ministeries, media en belangenverenigingen. Samen werken wij aan:

- 1 een sterk en betrouwbaar financieel stelsel;
- 2 een volledig duurzame economie;
- 3 een inclusieve samenleving waarin elk mens telt.

Medy van der Laan

Medy van der Laan is voorzitter van het NVB-bestuur. De algemeen directeur van de NVB is **Eelco Dubbeling**. Het NVB-bestuur bestaat uit ceo's en/of bestuurders van banken.

Bestuursleden:

- **Annerie Vreugdenhil**, ABN AMRO
- **Bas Brouwers**, Rabobank (vicevoorzitter)
- **Bas Marteijn**, Deutsche Bank (tevens covoorzitter Foreign Bankers' Association en vicevoorzitter Beraad)
- **Guido Bosch**, Nationale-Nederlanden Bank
- **Marcel Zuidam**, Triodos (tevens voorzitter Beraad; bestuurlijk overleg middelgrote, kleine en buitenlandse banken)
- **Marguerite Bérard**, ABN AMRO
- Nick Jue, NIBC
- **Peter Jacobs**, ING Bank
- **Philippine Risch**, BNG Bank (penningmeester)
- **Roland Boekhout**, ASN Bank
- **Stefaan Decraene**, Rabobank
- **Steven van Rijswijk**, ING Bank

Eelco Dubbeling

1 Hoe werkt een bank?

De rol van de banken in de economie

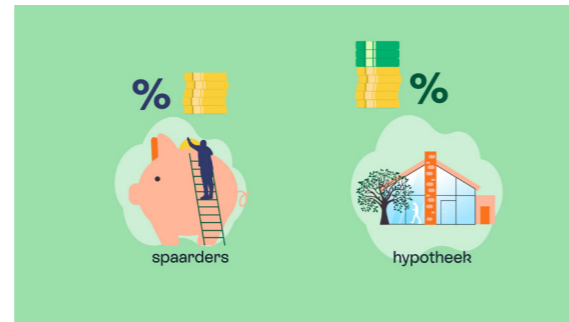
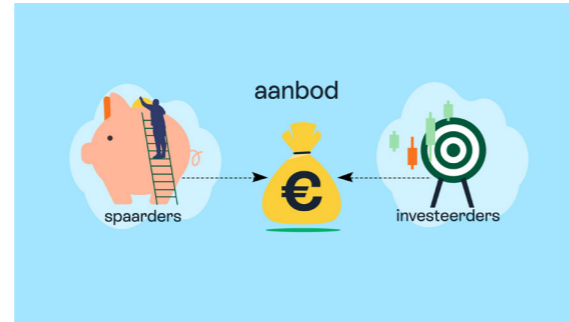
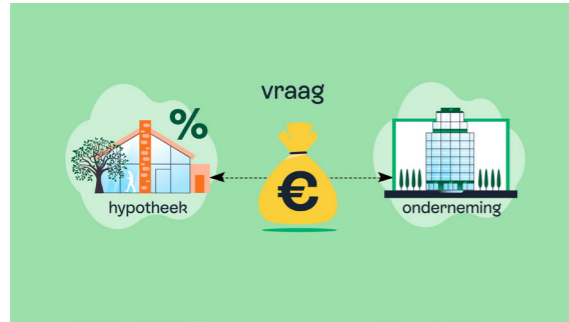
Banken hebben een aantal belangrijke functies. Eén daarvan is het samenbrengen van vraag en aanbod van geld. Mensen die geld nodig hebben voor een hypotheek of een onderneming, lenen geld van de bank. Spaarders en investeerders die geld over hebben, lenen geld aan de bank. Zij krijgen een vergoeding voor het geld dat zij uitlenen.

De bank brengt deze vraag en dit aanbod samen door bijvoorbeeld met spaargeld een hypotheek voor een woning te verstrekken of een lening om te verduurzamen met een warmtepomp. Helaas lukt het niet iedereen om een lening terug te betalen. Of spaarders willen hun geld eerder terug dan dat een lening wordt terugbetaald. Dit zijn risico's waar een bank een vergoeding voor in rekening brengt. Dit bepaalt mede het verschil tussen de rente op spaartegoeden en de tarieven die gelden voor hypotheek en leningen. De bank maakt zelf ook kosten, bijvoorbeeld voor IT-systemen en personeel. Deze kosten dragen bij aan het verschil tussen de rentevergoeding en de tarieven voor lenen.

Naast het bieden van spaarmogelijkheden en het verstrekken van leningen heeft een bank ook producten om te beleggen. De bank biedt hulp als bemiddelaar of adviseur, bijvoorbeeld bij het opbouwen van vermogen of bij het verkopen van een bedrijf. Daarnaast is voor banken een cruciale rol weggelegd in het betalingsverkeer. Daarbij gaat het om alle transacties die nodig zijn om betalingen van producten en diensten te kunnen doen. Banken maken het mogelijk dat klanten snel, efficiënt en veilig geld naar elkaar kunnen overmaken.

Omdat we het belangrijk vinden dat de dienstverlening door banken eerlijk en transparant is, hebben we daar gedragsregels voor gemaakt. Alle medewerkers van banken beloven dat zij de belangen van klanten altijd centraal stellen. Daarvoor hebben zij de bankierseed afgelegd.

Banken staan onder toezicht van de Europese Centrale bank, De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten en werken mee aan een veilige en stabiele financiële sector. Zo dragen banken eraan bij dat de economie op duurzame wijze verder kan groeien, én houden zij de samenleving sterk.

Animatie

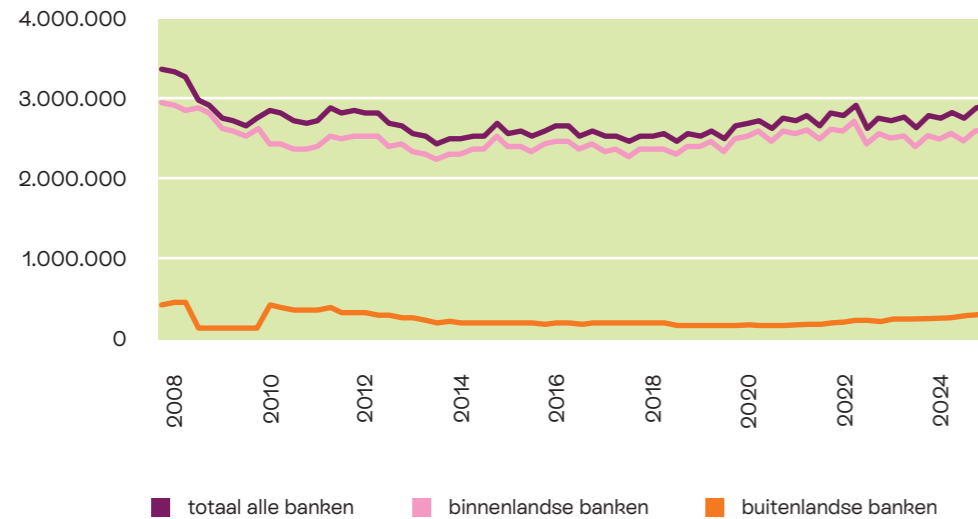
Bekijk de animatie 'Wat doet een bank?'

De grootte van de Nederlandse bankensector

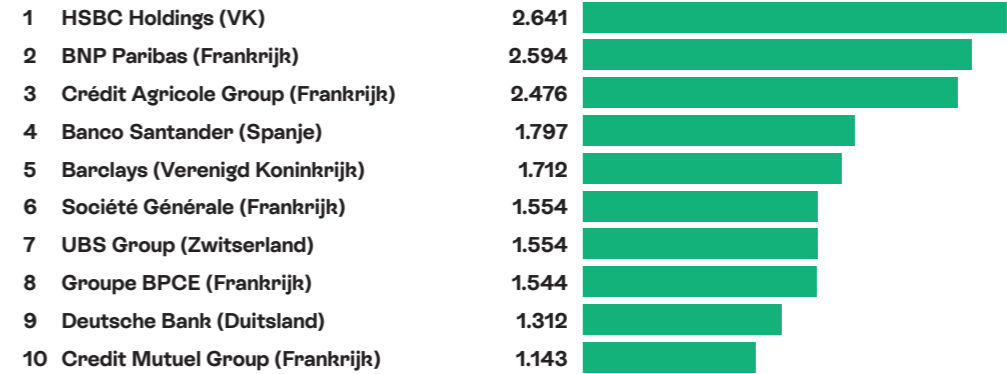
Het totale balanstotaal van banken in Nederland is sinds 2008 ongeveer constant rond de € 2700 miljard. In 2025 was ongeveer 90% van het totale balanstotaal afkomstig van Nederlandse banken en 10% van buitenlandse banken. De Nederlandse bankensector is geconcentreerd met een aantal grote binnenlandse banken dat een breed scala van activiteiten aanbiedt. Deze banken lenen relatief veel uit aan Nederlandse huishoudens, voornamelijk in de vorm van hypotheek. Het gezamenlijke balanstotaal van ING, Rabobank, ABN AMRO, de ASN Bank in het totale balanstotaal van de sector is hierbij ca. 76,5%. Banken in Nederland moeten concurreren met veel grotere spelers in Europa.

Balanstotaal bankwezen in € miljoen

Bron: De Nederlandsche Bank

Balanstotaal van 10 grootste banken in Europa per eind 2024 in € miljard

Ter vergelijking Nederlandse banken:

Bron: FD Research

De bankbalans

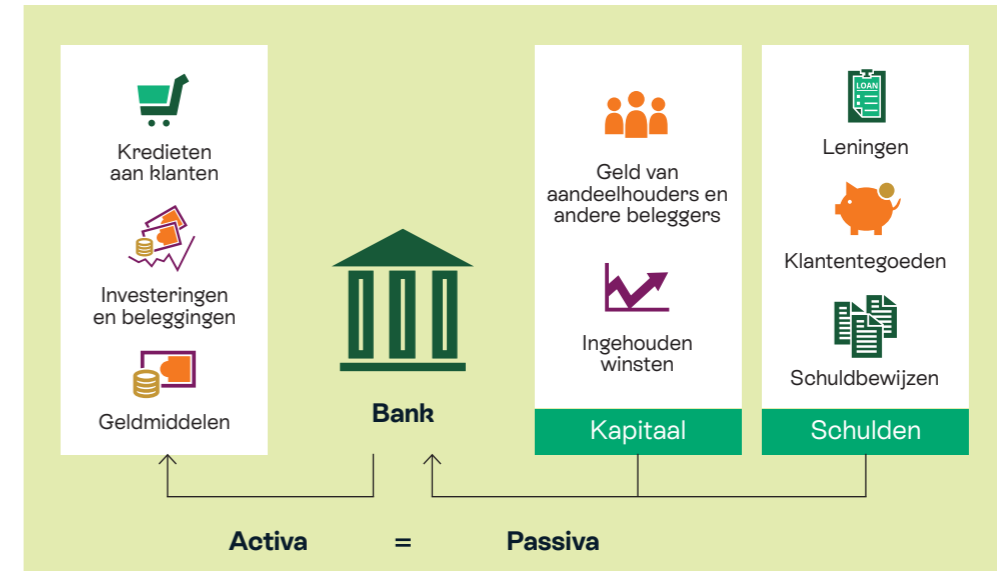
De bankbalans is een overzicht dat de financiële positie van een bank op een bepaald moment weergeeft en bestaat uit activa en passiva. De balans is altijd in evenwicht. Een bankbalans verschilt van een bedrijfsbalans. Bij een bankbalans staan leningen onder bezit, bij een bedrijfsbalans onder verplichtingen.

De activa omvatten de bezittingen van een bank en bestaat uit:

- **Kasgeld**
Het contante geld dat een bank in haar kluis heeft.
- **Uitstaande leningen**
Het geld dat een bank heeft uitgeleend aan klanten.
- **Beleggingen**
Dit kunnen aandelen, obligaties, onroerend goed of andere financiële instrumenten zijn waarin een bank heeft geïnvesteerd.
- **Onroerend goed**
Gebouwen en grond die eigendom zijn van een bank.
- **Andere activa**
Dit omvat bijvoorbeeld computers, meubilair en andere bedrijfsmiddelen.

De passiva omvatten de verplichtingen van een bank en bestaat uit:

- **Spaarrekeningen en deposito's**
Het geld dat klanten op hun bankrekeningen hebben gestort.
- **Schuldbewijzen**
Dit zijn leningen die een bank heeft uitgegeven, zoals obligaties.
- **Eigen vermogen**
Dit is het geld dat de aandeelhouders in een bank hebben geïnvesteerd.
- **Niet-uitgekeerde winsten**
Dit zijn de winsten die een bank heeft verdiend maar nog niet heeft uitgekeerd aan aandeelhouders.

Bron: ECB

Banken moeten zorgvuldig omgaan met hun activa en passiva om risico's te minimaliseren. Toezichthouders zoals DNB (De Nederlandsche Bank) en de ECB (Europese Centrale Bank) houden toezicht op de bankensector om ervoor te zorgen dat de risico's in evenwicht blijven.

Het verdienenmodel van banken

Als banken geld uitlenen vragen ze hiervoor een vergoeding in de vorm van rente. Klanten die geld stallen bij een bank ontvangen spaarrente. Dit is een beloning voor het in beheer geven van hun geld aan een bank. Het verschil tussen de rente die een bank vraagt en de rente die ze verstrekt wordt de rentemarge genoemd. Naast de rentemarge verdienen banken ook geld door het rekenen van kosten voor hun dienstverlening (zoals transactiekosten en advieskosten). De rentemarge is de belangrijkste inkomstenbron van banken in Nederland en bepaalt grotendeels de brutowinst.

Hiermee kunnen banken:

- **Kosten dekken**
Zoals voor het in stand houden van de kwaliteit van de dienstverlening en het omzetten van spaargeld naar leningen.
- **Aan verplichtingen voldoen**
Zoals afdrachten aan het depositogarantiestelsel en het Europese resolutiefonds.
- **Noodzakelijke buffers opbouwen**
Om het banksysteem stabiel en veilig te houden.
- **Risico's afdekken**
 - *Kredietrisico*
Het risico dat leners hun leningen niet kunnen terugbetalen, bijvoorbeeld bij faillissement.
 - *Liquiditeitsrisico*
Het risico dat spaarders hun geld op elk willekeurig moment kunnen opnemen.
 - *Renterisico*
Het risico dat de rente die een bank betaalt hoger wordt dan de rente die ze ontvangt.
- **Belastingen betalen**
Reguliere (winst)belastingen en de additionele bankbelasting.

De nettowinst die overblijft na de aftrek van de kosten kan op verschillende manieren worden ingezet:

- een bank kan ervoor kiezen om de winst te herinvesteren in eigen activiteiten.
- als een bank schulden heeft, kan ze een deel van de winst gebruiken om die schulden af te lossen.
- een bank kan extra geld reserveren voor onvoorziene omstandigheden.
- banken kunnen een deel van hun winst inzetten voor maatschappelijke projecten via hun stichtingen.
- een bank kan ervoor kiezen om een deel van de winst uit te keren aan haar aandeelhouders in de vorm van dividend. Als een bank over voldoende financiële buffers beschikt en geen betere investeringsmogelijkheden ziet, kan het opkopen van eigen aandelen een goede keuze zijn. Dit geldt met name als het management gelooft dat de aandelen ondergewaardeerd zijn en het vertrouwen wil tonen aan beleggers.

Buffers

Banken nemen risico's en kunnen daardoor soms verlies lijden. Om de tegoeden van hun klanten te beschermen en hun voortbestaan te waarborgen, moeten banken in staat zijn om die verliezen op te vangen. Dit doen ze door een deel van hun activa als kapitaalbuffer aan te houden. Dit kapitaal dient als een soort financiële reserve om eventuele verliezen op te vangen. De hoogte hiervan wordt onder andere bepaald door internationale afspraken, zoals de Basel akkoorden. Deze akkoorden stellen regels op voor banken om hun financiële stabiliteit te waarborgen.

Leverage Ratio Nederlandse banken

Bron: ECB

Er zijn verschillende manieren om de sterkte van een bank te meten:

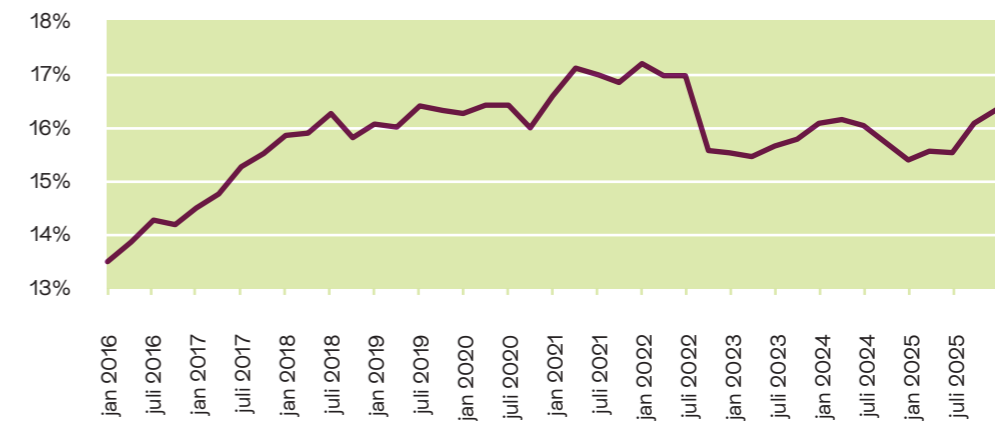
- **Leverage Ratio**

Dit is de verhouding tussen het uitgeleende geld en het eigen vermogen van een bank. Ten opzichte van één euro eigen vermogen kan een veelvoud worden uitgeleend. De leverage ratio moet minimaal 4% zijn (wat betekent dat tegen één euro eigen vermogen maximaal 25 keer zoveel kan worden uitgeleend op basis van de funding die een bank ophaalt, zoals spaardeposito's van klanten of funding via de ECB). Nederlandse banken voldoen ruimschoots aan deze eis. Maar let op: deze ratio zegt niet alles over het risicoprofiel van een bank.

- **Common Equity Tier 1 Ratio**

Deze ratio gaat over de buffers van een bank en geeft aan hoeveel kapitaal er is ten opzichte van het totale risico dat een bank loopt. Tier 1 kapitaal is het kernkapitaal van een bank. Het bestaat voornamelijk uit eigen vermogen en ingehouden winsten.

Common Equity Tier 1 Ratio (CET1) Nederlandse banken

Bron: ECB

2 Weerbare banken

Stabiele en winstgevende banken

Wat is de rol van banken?

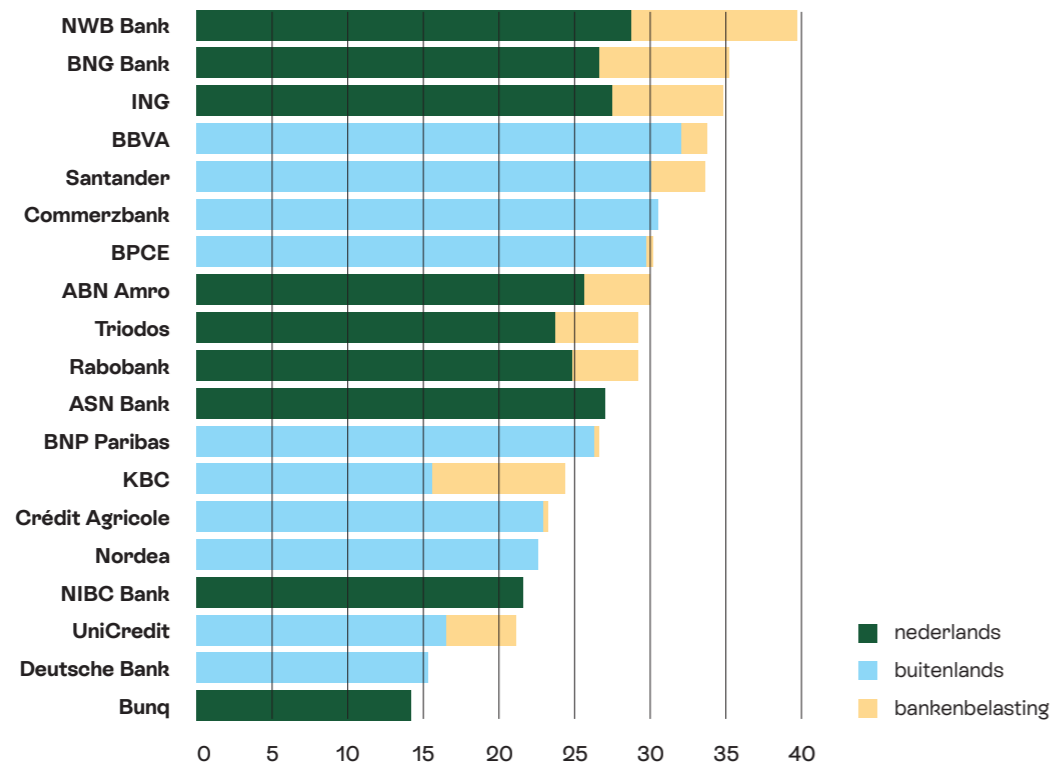
Banken maken het mogelijk dat mensen sparen, een huis kopen, ondernemen en investeren. Dit heeft grote meerwaarde voor de maatschappij. De Nederlandse bankensector bestaat uit een groot aantal banken, waarbij de grote systeem-banken in Nederlandse handen zijn. Deze banken bedienen met elkaar veel soorten klanten. Nederlandse banken zijn goed gekapitaliseerd, hebben voldoende liquiditeit en zijn winstgevend, aldus toezichthouders in Europa (European Banking Authority) en Nederland (De Nederlandsche Bank). Nederlandse banken zijn dus weerbaar. Als sterke, stabiele en winstgevende sector ondersteunen banken volop de economie.

Welke dilemma's komen banken tegen?

Over de winstgevendheid van banken worden soms stevige discussies gevoerd. Zijn de winsten te laag, te hoog, gezond of ongezond? Banken vervullen essentiële functies voor de maatschappij én banken zijn bedrijven die een gezonde winst moeten maken. Banken willen efficiënte en innovatieve dienstverlening bieden én helpen bij maatschappelijke opgaven. Dat is wat de maatschappij van banken mag verwachten. Gezonde winst zorgt ervoor dat banken na betaling van kosten en aanzienlijke belastingbijdragen genoeg overhouden om te investeren in innovatie en in hun concurrentiekracht in Europa. Het heeft een belangrijke meerwaarde voor Nederland dat we eigen Nederlandse banken hebben waarmee het makkelijk schakelen is, ook in tijden van crisis en grote transitie.

Banken in Nederland zijn onderdeel van een Europese bankensector. Wij zijn een groot voorstander van de Europese Bankenunie waarin voor alle banken in Europa gelijke regels gelden en risico's gezamenlijk afgedekt zijn. Een gelijk Europees speelveld blijkt soms moeilijk te realiseren omdat de Europese economieën van elkaar verschillen en omdat lidstaten soms beslissingen zelf in plaats van op Europees niveau willen nemen. Gelijke regels hebben altijd de voorkeur.

Effectieve belasting in % van de winst

Bron: SEO Economisch Onderzoek op basis van jaarverslagen van banken.

Banken vervullen essentiële functies voor de maatschappij én banken zijn bedrijven die een gezonde winst moeten maken. Banken willen efficiënte en innovatieve dienstverlening bieden én helpen bij maatschappelijke opgaven.

Stresstesten

Banken worden door toezichthouders zoals de Europese Centrale Bank (ECB) en DNB meerdere keren per jaar verplicht om stresstesten uit te voeren. Deze testen de weerbaarheid van banken via scenario's. Een recente stresstest door DNB in 2023 had het volgende scenario: de inflatie blijft langer zeer hoog, de rentes stijgen verder met nog eens 2 procentpunt extra, aandelenkoersen en huizenprijzen dalen fors. We belanden in een langdurige recessie en de werkloosheid stijgt. Een zeer zwaar scenario waarin Nederlandse banken gelukkig overeind bleven. Naast boven genoemd economisch scenario werkt de ECB ook steeds vaker met klimaatscenario's in klimaatstresstesten en ontwikkelt de ECB een cybersecurity stresstest.

Hoe zien wij de toekomst?

De Nederlandse bankensector is een weerbare sector die de economie ondersteunt. Het is essentieel voor de samenleving om de invulling van deze rol zeker te stellen voor de toekomst. Sterke banken ondersteunen ook een strategisch autonoom Europa ten opzichte van andere mondiale spelers. Dit vraagt om een gelijk Europees speelveld waarin Nederlandse banken optimaal kunnen functioneren. Aanvullende nationale wetgeving zet de positie van Nederlandse banken onder druk in dat speelveld. Dit geldt onder andere voor wetgeving die de lastendruk voor banken in Nederland meer verhoogt dan voor andere Europese banken (zoals de bankenbelasting).

Feiten en cijfers

Bijdrage aan deponito-
garantiefonds (tot 100k)
sinds startjaar 2016
volgens DNB

€ 4,5 miljard

Bijdrage aan Single
Resolution Fund (tot 100k)
sinds startjaar 2016
volgens DNB

€ 5,8 miljard

Totaal betaalde vpb door
banken in 2024 volgens SEO

€ 2,6 miljard

Totaal betaalde banken-
belasting in afgelopen 3 jaar

€ 4,8 miljard

Belastingdruk banken

30-40%
voor bedrijven is dat 25,8%

Bijdrage van Nederlandse
banken voor het AFM & DNB
toezicht in 2024 volgens SEO

€ 120 miljoen

Meer weten?

Kijk bij 'Stabiele en gezonde banken' op nvb.nl.

Digitale euro

Wat is de rol van banken?

Banken zijn verantwoordelijk voor financiële stabiliteit en een veilig en efficiënt betalingsverkeer. Met de invoering van een mogelijke digitale euro ontstaat een extra betaalmiddel, naast contant geld en giraal geld. Dit heeft impact op het betalingsverkeer en het geldstelsel. Wij zijn actief in het maatschappelijke debat over de digitale euro door hierover informatie te delen en mee te denken over de impact van een nieuw betaalmiddel.

Het besluit voor invoering van de digitale euro volgt uit een Europees wetgevingsproces. De Europese Commissie heeft in juni 2023 haar wetsvoorstel ingediend. Banken geven via het wetgevingsproces input op het ontwerp van de digitale euro. De ECB is verantwoordelijk voor de infrastructuur en uitgifte van een digitale euro.

Welke dilemma's komen banken tegen?

De ECB en de EC dragen diverse argumenten aan voor de digitale euro waarvan de belangrijkste argumenten weerbaarheid en Europese strategische autonomie zijn. Geopolitieke ontwikkelingen, de introductie van stable coins en het feit dat er elders in de wereld al digitale centralebankmunten worden uitgegeven (zoals in China) en diverse techbedrijven interesse hebben in de wereldwijde betaalmarkt spelen hierbij een rol.

Een dilemma voor banken is dat de digitale euro voor de Europese samenleving mogelijk niet de snelste of meest efficiënte route biedt naar Europese soevereiniteit en veerkracht. Het huidige ontwerp van de digitale euro wordt gekenmerkt door aanzienlijke complexiteit, hoge kosten en uitdagingen op het gebied van implementatie. Banken merken op dat de benodigde middelen en investeringen wellicht effectiever kunnen worden ingezet voor innovatie of andere initiatieven met vergelijkbare doelstellingen. Daarnaast bestaat het risico dat niet-Europese aanbieders van digitale euro wallets hun positie in de markt kunnen versterken, wat mogelijk tot ongewenste effecten leidt.

Hoe zien wij de toekomst?

Nederlandse banken zijn kritisch over het huidige voorstel voor de digitale euro. De digitale euro is pas echt van meerwaarde als deze iets toevoegt aan bestaande betaalmogelijkheden en de samenleving er aantoonbaar beter van wordt. Het huidige voorstel biedt deze meerwaarde niet.

Banken vinden daarom dat de digitale euro in samenhang met private Europese initiatieven zoals het European Payments Initiative (EPI/WERO) moet worden gezien, en niet als een alternatief daarvan.

Mogelijk kan een digitale euro nuttig zijn voor offline betalingen, op voorwaarde dat deze net zo privé en toegankelijk is als contant geld. Dit is vooral belangrijk voor mensen die minder digitaal vaardig zijn; banken vinden dat hier meer aandacht voor moet zijn.

Banken zien wel voordelen in het gebruik van een digitale euro voor transacties tussen banken onderling, een zogenaamde wholesale variant. Het wetsvoorstel richt zich echter enkel op retail gebruik van een digitale euro. De banken pleiten daarom voor een zorgvuldige afweging, waarbij de digitale euro daadwerkelijk meerwaarde heeft en niet alleen extra complexiteit, kosten of afhankelijkheid introduceert. Om dit te bereiken is een herziening van het voorstel nodig.

Meer weten?

Kijk bij 'Digitale euro' op nvb.nl.

Defensiefinanciering

Wat is de rol van banken?

Verschillende geopolitieke ontwikkelingen hebben de wereld in de afgelopen jaren minder stabiel en veilig gemaakt. Banken begrijpen daarom de politieke en maatschappelijke wens voor de verdere ontwikkeling van een sterke defensie-industrie. Banken spelen hierin een ondersteunende rol door financiering te bieden aan ondernemingen binnen deze sector.

Het opschalen van de defensie-industrie is van essentieel belang om de veiligheid en stabiliteit van onze samenleving te waarborgen. Diverse banken spelen dan ook een belangrijke rol bij de toegang tot financiële dienstverlening van bedrijven in de defensie-industrie, zoals bijvoorbeeld een bankrekening, garanties of het verstrekken van krediet.

Vanuit de NVB vinden we het belangrijk om te benadrukken dat iedere afzonderlijke bank krediet verstrekt volgens haar individuele financieringsbeleid, zo verstrekken sommige banken geen krediet aan de defensie-industrie om principiële redenen.

Welke dilemma's komen banken tegen?

Diverse banken dragen bij aan de strategische autonomie van Nederland en Europa door financiering van defensiebedrijven. Hiervoor is duidelijkheid nodig over investeringsplannen van Defensie en Europese vraagbundeling. Daarnaast moet bankfinanciering op een verantwoorde wijze verstrekt worden, met een zorgvuldige beoordeling van relevante risico's, waaronder economische en reputatierisico's.

Bij het beoordelen van nieuwe klanten, waaronder bedrijven in de defensie-industrie, zijn de individuele verdienmodellen en kredietwaardigheid van een onderneming essentieel. Een verdienmodel geeft aan hoe geld wordt verdiend door een bedrijf. Het verstrekken van krediet vindt plaats nadat een onderneming

een kredietvraag, inclusief de bijhorende informatie zoals jaarcijfers en investeringsoverzicht, ter onderbouwing heeft ingediend bij een bank. Op basis van deze informatie toetst een bank de financiële haalbaarheid en toekomstbestendigheid van de onderneming.

De bank toetst of de onderneming de lasten van de lening kan dragen. De overheid kan een belangrijke rol spelen in het verhogen van de kredietwaardigheid van bedrijven die actief zijn in de defensie-industrie, bijvoorbeeld door te werken met afnamegaranties. Deze garanties geven de sector meer zekerheden als het gaat om het verdienvermogen van ondernemers en het verkrijgen van vergunningen.

Tenslotte is naleving van (internationale) wetgeving een cruciale stap voor banken bij het beoordelen van nieuwe klanten. Uiteraard dienen dergelijke financieringen wel te voldoen aan kaders van wet- en regelgeving betreffende sancties, anti-witwaspraktijken en terrorismefinanciering.

Hoe zien wij de toekomst?

De bankensector pleit voor zekerheid op de lange termijn en substantiële orders, gecombineerd met passende voorfinanciering door de overheid. Dit maakt solide businesscases mogelijk waarop banken defensiebedrijven kunnen financieren. Banken krijgen graag inzicht in welke bedrijven essentieel zijn voor onze strategische autonomie, zodat ze gericht kunnen investeren in de lange termijn. Daarom vragen wij het ministerie van Defensie om naar deze banken meer openheid te geven over hun plannen en duidelijke richtlijnen mee te geven, zodat banken een weloverwogen keuze kunnen maken over hun bijdrage aan financiering van de defensie-industrie.

Cyberveiligheid

Wat is de rol van banken?

Banken willen geld en data van klanten veilig beheren. Daarom zetten banken vol in op cyberweerbaarheid om het geld van klanten en hun gegevens te beschermen en continuïteit van de dienstverlening te garanderen. Cyberrisico's nemen in de hele wereld toe. Banken nemen deel aan (internationale) publiekprivate samenwerkingsverbanden om de cyberweerbaarheid van banken, klanten en leveranciers te versterken.

Welke dilemma's komen banken tegen?

Continu vooruitkijken en in hoog tempo anticiperen op (technologische) ontwikkelingen zijn noodzakelijk om de veiligheid van banksystemen te garanderen. Een recente ontwikkeling op dit gebied is de quantumcomputer. De technologie van de quantumcomputer biedt kansen maar ook risico's. Een quantumcomputer zal naar verwachting in staat zijn om de huidige beveiliging van systemen te doorbreken. Op dit moment heeft de quantumcomputer gelukkig nog niet het vermogen een bedreiging te vormen voor het huidige beveiligingsniveau. Toch zijn banken volop actief met voorbereidingen om hun systemen weerbaar te maken tegen deze risico's, zodat transacties en andere essentiële dienstverlening veilig blijft in gebruik.

In het licht van de wereldwijde geopolitieke ontwikkelingen zijn banken voortdurend alert op nieuwe dreigingen en risico's. Zo bereiden banken zich voor op allerlei ontwrichtende scenario's en zoeken ze actief de samenwerking met leveranciers, andere vitale sectoren en overheid (o.a. via de Cyber Security Raad, zie blok). Digitale weerbaarheid ten aanzien van afhankelijkheid van andere sectoren en diensten is bij banken topprioriteit. Verder wisselen banken ook op

Cyber Security Raad (CSR)

De CSR is een onafhankelijk en strategisch adviesorgaan van het kabinet over cybersecurity in Nederland. De leden van de Raad zijn hooggeplaatste vertegenwoordigers uit de publieke, private en wetenschappelijke sector. De CSR, door zijn publiekprivatewetenschappelijke samenstelling, bekijkt nationaalstrategische cybersecurityuitdagingen vanuit meerdere invalshoeken en geeft gewogen adviezen aan het kabinet. De financiële sector neemt deel in de CSR in de persoon van Steven van Rijswijk, CEO van ING en bestuurslid van de NVB.

Cyberrisico's nemen in de hele wereld toe. Banken nemen deel aan (internationale) publiek-private samenwerkingsverbanden om de cyberweerbaarheid van banken, klanten en leveranciers te versterken.

dagelijkse basis informatie uit over concrete dreigingen en aanvallen. De sector maakt twee keer per jaar een actueel dreigingsbeeld en gebruikt dit voor oefeningen en maatregelen.

Hoe zien wij de toekomst?

De Nederlandse bankensector wil de meest cyberweerbare sector in Europa zijn. Dit betekent dat banken investeren in hun eigen cyberweerbaarheid en in het verhogen van de cyberweerbaarheid en digitale autonomie van ketenpartners, leveranciers en samenleving. Wij zijn blij met de Digital Operational Resilience Act die cyberrisico's binnen de financiële sector meer beheersbaar maakt. Om de cyberweerbaarheid van Nederland te beschermen zijn blijvende investeringen nodig. Niet alleen binnen banken maar bij alle partijen die actief zijn in het digitale domein. Zowel private als publieke partijen hebben nog een slag te slaan in het afbouwen van risicovolle digitale afhankelijkheden. Delen van kennis en expertise, leren van elkaars incidenten en actieve samenwerking zijn daarbij belangrijke voorwaarden om banken en Nederland cyberweerbare te houden. Nederlandse banken blijven hierin structureel investeren en trekken graag samen op met de Nederlandse en Europese politiek en overheid.

Meer weten?

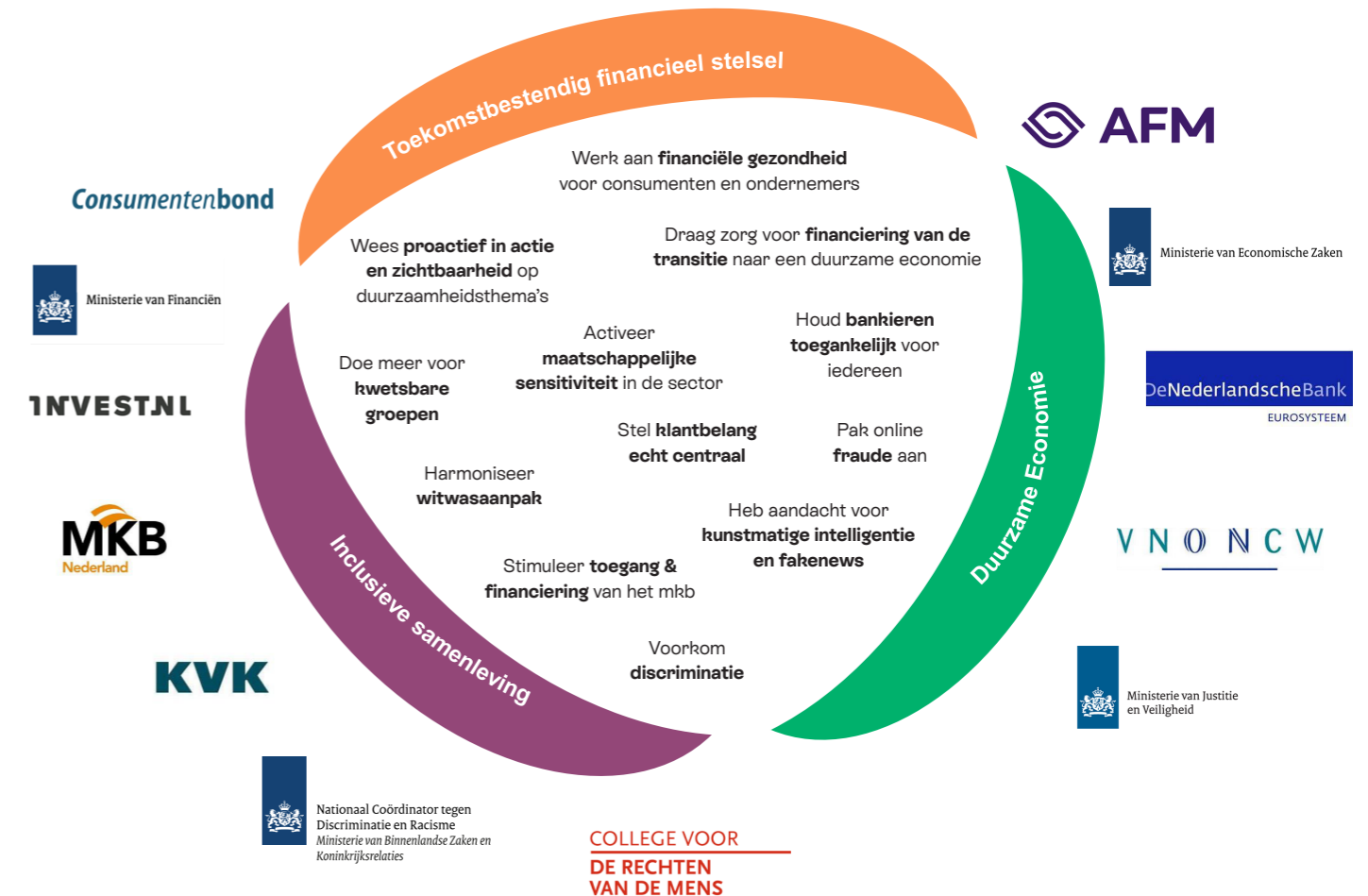
Kijk op 'Samen cyberveiliger' op nvb.nl.

Stakeholders aan het woord

De NVB werkt nauw samen met een grote groep stakeholders. Zij houden ons scherp op onze resultaten binnen onze strategische pijlers:

- **een toekomstbestendige financiële sector**
- **een duurzame economie**
- **een inclusieve samenleving**

In dit overzicht staan een aantal stakeholders genoemd met de oproepen die zij aan ons doen. Hierop werken we ook in de komende jaren graag intensief met hen samen. We blijven ook altijd op zoek naar nieuwe samenwerkingen met andere stakeholders.

3 Wendbare banken

Duurzaamheid

Wat is de rol van banken?

Een duurzame, circulaire economie heeft de toekomst. De transitie naar die duurzame en circulaire economie willen we zo snel mogelijk verantwoord maken. Dat is in het belang van de hele samenleving. De financiële sector heeft daarom het internationale voorbeeld gegeven met het Klimaatcommitment uit 2019 waarin banken hebben toegezegd de uitstoot van hun financieringen en beleggingen te verminderen. De rol van banken in de duurzame transitie is veelzijdig. Door financiering en advisering kunnen banken bedrijven en consumenten stimuleren om (sneller) te verduurzamen.

Welke dilemma's komen banken tegen?

Banken wordt vaak gevraagd om scherpere keuzes te maken, bijvoorbeeld per direct stoppen met de financiering van fossiele brandstoffen. Maar dit soort scherpe keuzes heeft een grote impact op de samenleving: als banken vandaag stoppen met genoemde financiering, heeft Nederland morgen een fors energie tekort. Of wanneer banken stoppen met de financiering van niet-duurzame woningen kan mogelijk een grote groep mensen uitgesloten worden die een duurzame woning niet kunnen betalen. Ook kan bij het uitblijven van duidelijke keuzes door de overheid een scenario optreden waarin de bank een soort scheidsrechter wordt: wat gaat zij nog wel en wat niet meer financieren? Denk bijvoorbeeld aan keuzes die worden ingegeven door klimaatadaptatie: als er geen helderheid bestaat over waar nog ruimte voor is en voor hoelang, maar de huidige situatie niet houdbaar is, dan wordt zonder duidelijk overheidsbeleid een bank gedwongen zelf een afweging te maken.

Duidelijk en consequent overheidsbeleid is essentieel. Het is cruciaal dat de overheid ambitieuze doelen stelt en glashelder is over de kaders voor de lange termijn. Voor banken is het noodzakelijk om die kaders te kennen. Welke bedrijven en producten hebben in de toekomst een plek in de economie en in onze schaarse ruimte? Iedere sector heeft een transitiepad nodig waarin actief gestuurd wordt

op onder andere de vermindering van de CO₂-uitstoot en slim en zuinig omgaan met grondstoffen. Banken kunnen dan met ieder bedrijf in die sector om de tafel en bepalen welke financiering dat bedrijf nodig heeft om dat transitiepad succesvol te bewandelen.

Hoe zien wij de toekomst?

In een duurzame transitie heeft iedereen een rol. Hiervoor is essentieel dat overheid, financiële sector, bedrijfsleven en particulier, elk vanuit hun eigen rol samenwerken. De overheid stelt de kaders en de financiële sector financiert binnen deze kaders waardoor het bedrijfsleven duurzamer kan ondernemen en particulieren ook kunnen verduurzamen, bijvoorbeeld door hun huis te isoleren of meer klimaatbestendig te maken. Gezamenlijk hebben deze partijen de kennis en slagkracht om grote stappen te zetten. Dit geldt ook voor thema's zoals circulariteit, klimaatadaptatie en biodiversiteit. We zien dat het kan: een goede illustratie hiervan was de salderingsregeling op zonnepanelen waardoor veel huishoudens zijn overgestapt op zonne-energie.

Maatschappelijke verantwoordelijkheid

De Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) zien toe op maatschappelijk verantwoord ondernemen in de keten. De NVB verwelkomt de CSRD en volgt nauwlettend de ontwikkelingen rondom het Omnibus voorstel van Europese Commissie. Hierbij onderstrepen wij het belang van een focus op de meest relevante datapunten en rechtszekerheid.

Het garanderen van coherente, gestandaardiseerde informatieverschaffing door niet-financiële ondernemingen is een cruciale voorwaarde om het duurzaamheidsprofiel van de portefeuilles van banken goed in kaart te brengen. Zo kunnen banken effectief bijdragen aan het behalen van de doelen van de Europese 'green deal'.

Feiten en cijfers

Meer weten?

Kijk bij 'Duurzaamheid' op nvb.nl.

Woningmarkt

Wat is de rol van banken?

Ongeveer drie miljoen huishoudens financieren hun koopwoning via een bank. In totaal hebben banken in Nederland voor € 608 miljard uitstaan aan hypotheek (Q2 2025). Dat is goed voor ongeveer 70% van de totale hypotheekmarkt. Ook zijn banken als vastgoedfinancier betrokken bij het financieren van projectontwikkeling.

Naast het financieren helpen banken ook bij het verduurzamen van woningen, o.a. door middel van rentekortingen, financiële prikkels en ontzorging. Om te versnellen is beleid nodig vanuit de overheid, gericht op prijsprikkels en normering. Financiële prikkels kunnen consumenten heel concreet helpen in deze transitie.

Welke dilemma's komen banken tegen?

Een betaalbare (koop)woning is voor steeds minder mensen beschikbaar. De overheid wil het aanbod van betaalbare woningen vergroten maar tot nu toe leidt dit vooral tot een herverdeling van beschikbare woningen. Met name voor starters blijft toegang tot de koopwoningmarkt een probleem. Banken willen starters de helpende hand bieden maar moeten hen ook beschermen tegen overkreditering.

Het is noodzakelijk om woningen sneller te verduurzamen om de klimaatdoelstellingen te halen. Banken bieden klanten hierbij de mogelijkheid om verduurzamingsmaatregelen te financieren tot maximaal 106% LTV [1]. Hier staat energiebesparing tegenover waardoor financieringsruimte ontstaat.

Woningeigenaren doen vooral duurzame investeringen als er duidelijke normen vanuit de overheid zijn en er een realistisch tijdspad is. Als de overheid die rol niet pakt en onduidelijk is over verwachtingen, dan komt de duurzame transitie moeizaam op gang.

1 Loan-to-value, of wel de uitstaande hypotheekschuld t.o.v. de (taxatie)waarde van de woning.

Verduurzaming gebouwde omgeving

In 2019 heeft Nederland zich door middel van het Klimaatakkoord verbonden aan een emissiereductie van 49% in 2030 en 95% in 2050 ten opzichte van 1990, om de opwarming van de aarde te beperken tot maximaal 2°C. In de Europese Klimaatwet is dit percentage verhoogd naar 55% emissiereductie in 2030 ten opzichte van 1990. Concreet betekent dit voor de gebouwde omgeving dat zeven miljoen woningen in 2050 van het gas af moeten zijn. Deze transitie vereist forse verduurzamingsmaatregelen zoals isolatie en (elektrische) warmtepompen, waarvan een groot deel voor rekening komt van de woningeigenaren.

Echter, uit de meest recente Klimaat- en Energieverkenning van het PBL blijkt dat de nationale klimaatdoelen voor de gebouwde omgeving uit zicht raken. Het PBL schat nu dat de kans dat het 2030-doel wordt gehaald, minder dan 5% is. Om de verduurzaming van de gebouwde omgeving te versnellen, is het nodig dat het overheidsbeleid naast een verbeterende informatieverstrekking, ook inzet op het stellen van normen en het beprijzen.

Dit kan onder meer door:

- Continuïteit en stabiliteit in het overheidsbeleid voor financiële prikkels die effect hebben, zoals subsidie op warmtepompen.
- Het invoeren van een gefaseerde verduurzamingsplicht bij de woningaankoop.
- Kopers en woningeigenaren beter inzicht geven in welke verduurzamingsmaatregelen nodig zijn om een woning '2050-proof' te maken.
- Snelle duidelijkheid verschaffen aan woningeigenaren over de uiteindelijke warmtebron per woning.

In Europees perspectief is de Nederlandse woningmarkt vanwege de relatief hoge LTV-waarden uniek. Andere Europese toezichthouders uiten hierover zorgen. Zij gaan hierbij voorbij aan ons kwalitatief hoogstaande pensioenstelsel, dat ervoor zorgt dat veel vermogen in pensioen vastzit (en dus niet beschikbaar is om een woning aan te schaffen). Fiscale regels gecombineerd met een divers productaanbod bieden huizenkopers keuzemogelijkheden om vanuit die context toch een passende hypotheek af te sluiten zoals een (deels) aflossingsvrije hypotheek. Europese regelgeving maakt het steeds belangrijker om continu inzicht te hebben in de financiële situatie van klanten om mogelijke betaalbaarheidsproblemen tijdig te voorkomen.

Klimaatrisico's

Door extreem weer lopen kopers, woningeigenaren en banken het risico dat het onderpand letterlijk onder water komt te staan. Banken willen deze klimaatrisico's meewegen om op een verantwoorde manier hypotheek te verstrekken. Echter, hierover is op dit moment onvoldoende openbare en betrouwbare informatie beschikbaar en hebben woningeigenaren geen duidelijkheid. Het is een uitdaging voor de overheid om in samenwerking met verschillende onderzoeksinstanties de komende jaren meer en specifiekere data op onderpandsniveau beschikbaar te stellen. Hiermee kunnen kopers, woningeigenaren en de financiële sector beter geïnformeerd worden over klimaatrisico's en op een verantwoorde manier hypotheek aangaan.

Woningeigenaren doen vooral duurzame investeringen als er duidelijke normen vanuit de overheid zijn en er een realistisch tijdspad is.

Funderingsproblematiek

Als we nu geen actie ondernemen, lopen in de komende dertig jaar maar liefst één miljoen woningen een aanzienlijk risico op funderingsschade. Volgens het rapport van ABDTOPConsult is voor 25.000 woningen de situatie op dit moment al zeer ernstig, en bij nog eens 80.000 woningen ernstig. De urgentie is dus hoog.

De huidige financiële toekenning van de Rijksoverheid van € 76 miljoen over vier jaar staat in schril contrast met de aanbevelingen uit het advies Goed Gefundeerd van de Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur en De olifant onder de kamer van ABDTOPConsult, die beide het advies geven om structureel te investeren; € 1 miljard per jaar voor de komende tien jaar. Om funderingsschade effectief te voorkomen en aan te pakken, is langdurig en consistent commitment van de landelijke overheid essentieel. Alleen met een stevige en structurele inzet vanuit het Rijk – inclusief voldoende budgettaire ruimte – kunnen we de funderingsproblematiek duurzaam het hoofd bieden.

Hoe zien wij de toekomst?

Banken zien graag dat iedereen toegang heeft tot een passende koopwoning en willen hiervoor verantwoorde financiering verstrekken. Dat kan alleen als er snel voldoende woningen worden gebouwd. Duidelijke, lange-termijn doelstellingen voor de woningmarkt door gemeenten en Rijk zijn daarbij van groot belang. Daarnaast is landelijke informatievoorziening en ondersteuning vanuit de overheid noodzakelijk richting woningeigenaren en in het bijzonder richting kwetsbare huishoudens.

Ook de verduurzaming van de woningmarkt vraagt om een glasheldere visie met voldoende handelingsperspectief en duidelijkheid voor woningeigenaren. Zodat zij hun woning kunnen verduurzamen en aanpassen aan klimaatomstandigheden.

Banken kunnen klanten helpen om duurzaamheidsmaatregelen te financieren. De leennormensystematiek houdt ook in toenemende mate rekening met het energielabel van een woning. Het is goed dat de consument meer kan lenen voor de aankoop van een woning met een beter energielabel en er tegelijkertijd ruimte is om een woning met een slechter energielabel te verduurzamen.

Feiten en cijfers

Meer weten?

Kijk bij 'Hypotheek' op nvb.nl.

Kredietverlening aan het MKB

Wat is de rol van banken?

Nederlandse banken zijn de grootste financier van het Midden-en kleinbedrijf (mkb): de drie grootste banken verstrekken in totaal een financiering aan het mkb van € 114,2 miljard (tot Q2 2025). Ook andere banken zijn actief op de financieringsmarkt, waardoor het totale bancaire volume nog hoger ligt. Ongeveer 8% van de gefinancierde mkb-ondernemingen heeft een krediet van minder dan € 250.000; 19% heeft een krediet tussen de € 250.000 en € 1 miljoen. [2]

In het vierde kwartaal van 2024 werd in totaal € 6,9 miljard aan nieuwe mkb-financieringen verstrekt, waarvan € 6 miljard (87%) afkomstig was van bancaire financiers. [3] Deze financiering stelt ondernemers in staat te investeren in groei, nieuwe projecten en verduurzaming, en daarmee direct in de versterking van de productiviteit van de Nederlandse economie.

Welke dilemma's komen banken tegen?

Banken beheren toevertrouwde middelen van spaarders, bedrijven en instellingen. Klanten moeten erop kunnen rekenen dat deze middelen veilig zijn en op ieder moment beschikbaar. Daarom verstrekken banken alleen krediet wanneer er voldoende zicht is op terugbetaling. Dit is onderdeel van de zorgplicht die banken dragen richting hun klanten. De toevertrouwde middelen worden onder andere uitgezet aan particulieren en bedrijven die financiering nodig hebben voor bijvoorbeeld een woning of bedrijfsinvestering.

Bij het beoordelen van financieringsaanvragen toetsen banken het risicoprofiel van de onderneming. Daarbij wordt onder andere gekeken naar de financiële gezondheid, de toekomstbestendigheid van de investering, het buffervermogen om tegenvallers op te vangen, de beschikbaarheid van zekerheden zoals pand- of

2 [Data zoeken](#), De Nederlandsche Bank

3 [Bedrijfslevenbeleid](#), Tweede Kamer der Staten-Generaal

FinancieringsGids

Als een ondernemer met een kredietbehoefte tot € 1 miljoen niet in aanmerking komt voor bancaire financiering, verwijzen banken daar waar mogelijk door naar non-bancaire financiers, zoals vermeld in de FinancieringsGids. Daarnaast verbeteren banken hun dienstverlening continu, zodat ook kleine mkb-ondernemers eenvoudig krediet kunnen aanvragen. Sinds de totstandkoming van het Nationaal Convenant MKB-financiering eind 2023 werken banken samen met MKB-Nederland, Stichting MKB Financiering, Qredits, Invest-NL, Invest International, DNB, RVO, KvK en de ministeries van Economische Zaken en Financiën aan het versterken van het ecosysteem voor kleine bedrijfskredieten. Dit convenant heeft de samenwerking tussen marktpartijen verbeterd en verdient daarom voortzetting en versterking.

De eerste resultaten zijn zichtbaar: de FinancieringsGids is opgezet bij de Kamer van Koophandel, de pilot marktdata mkb met DNB geeft inzicht in de aanbodzijde van de mkb-financieringsmarkt en er lopen gesprekken over vereenvoudiging van een garantie-instrument voor het mkb. Door samen op te trekken met marktpartijen kan het ecosysteem voor kleine bedrijfskredieten (tot € 1 miljoen) verder worden versterkt.

hypotheekrechten, en de kwaliteit van de ondernemer en onderneming. Deze zorgvuldige toetsing is essentieel en hierbij maken banken andere afwegingen dan investeerders, die opereren met eigen vermogen en risicodragend kapitaal.

Hoe zien wij de toekomst?

Het mkb is de ruggengraat van de Nederlandse economie. Het mkb levert een essentiële bijdrage aan innovatie, werkgelegenheid en maatschappelijke veerkracht. Bankens zijn en blijven de belangrijkste financiers van het mkb

en vormen daarmee een onmisbare schakel in het ondernemingsklimaat van Nederland. De langdurige daling van bancaire kredietverlening aan het Nederlandse mkb heeft plaatsgemaakt voor groei.

Banken werken graag samen met politiek en overheid naar een ondernemingsklimaat waarin ondernemers toegang hebben tot een divers aanbod aan financieringsmogelijkheden. Alleen zo kunnen we het mkb in staat stellen om te blijven investeren, vernieuwen en bijdragen aan de productiviteitsgroei en welvaart van Nederland.

Nationale Investeringsinstelling

Op dit moment vervullen banken een essentiële rol in het verstrekken van vreemd vermogen, onder andere voor het financieren van maatschappelijke uitdagingen en het Nederlandse mkb.

De afgelopen periode is het in de landelijke politiek veel gegaan over het opzetten van een Nationale Investeringsinstelling. Het is van belang dat deze instelling geen verstoring effect heeft op de bestaande markten. Publieke financiering moet aantoonbaar aanvullend zijn en gericht op het versterken van het bestaande (non-) bancaire financieringslandschap en de structuren die daar al in aanwezig zijn.

Banken steunen initiatieven die Nederland in staat stellen om grote financiële en economische uitdagingen aan te pakken. Een constructieve dialoog tussen overheid, kredietverstrekkers, investeringsfondsen en banken is nodig om onderzoek te doen naar passende en effectieve oplossingen, en vast te stellen of deze aanleiding geven tot aanpassing of uitbreiding van het bestaande instrumentarium. Directe betrokkenheid van deze partijen bij verdere uitwerking is essentieel, zodat oplossingen gezamenlijk vorm kunnen krijgen.

Feiten en cijfers

Kredietverlening aan (alle) bedrijven Q1 2025

€ 277 miljard

Kredietverlening grootbanken aan mkb Q2 2025

€ 114,2 miljard

Aantal mkb-bedrijven met bancair krediet Q2 2025

417.209

Kredietverlening aan micro-bedrijven (lening <250k) Q2 2025

€ 9,3 miljard

Aantal microbedrijven met bancair krediet Q2 2025

343.463

Meer weten?

Kijk bij 'Banken als financier van het mkb' op nvb.nl.

Casus Financiering van de circulaire businesscase

Het Rijk wil tegen 2050 een circulaire economie realiseren. Banken willen dit ook, en staan in de rij om circulaire ondernemers te financieren. De transitie naar een circulaire economie is niet alleen een duurzaamheidsopgave, maar gegeven de huidige geopolitieke spanningen en toenemende schaarste aan grondstoffen, vooral een strategisch vraagstuk voor zakelijk financieren. Door circulaire businesscases te financieren, versterken banken de economische weerbaarheid van Nederland en Europa. Tegelijkertijd dragen zij bij aan de verduurzaming van de industrie, met minder uitstoot van broeikasgassen, een lager verbruik van zoetwater en een vermindering van schade aan biodiversiteit.

Maar het dilemma is dat de bedrijfsmatige en financiële risico's voor ondernemers en financiers momenteel nog te groot zijn om de gewenste transitie waar te kunnen maken. Een versnelling van de transitie naar een circulaire economie vraagt om samenwerking tussen overheid, ondernemers en banken.

Rol overheid Ontwikkelen van een consistente langetermijnvisie en heldere doelstellingen, ondersteund door normerend, beprijzend en stimulerend beleid dat een gelijk speelveld creëert voor de circulaire onderneming.

Rol ondernemers Via circulaire businesscases werken aan een circulaire economie en het toekomstige verdienmodel van Nederland en Europa.

Rol banken Banken spelen een sleutelrol in de circulaire transitie door circulaire ondernemers te ondersteunen met kennis, advies en financiering. We werken eraan circulariteit standaard mee te nemen in financieringsaanvragen en onze processen en systemen hierop aan te passen.

Lees het statement op nvb.nl.

Met het statement dat de NVB, de banken ABN AMRO, ASN Bank, ING, NWB Bank, Rabobank en Triodos Bank en de overheid in maart 2024 hebben ondertekend, geven ze aan wat zij van elkaar nodig hebben om de transitie naar een circulaire economie te versnellen. Banken vragen aan de overheid bijvoorbeeld om te zorgen voor een gelijk speelveld voor ondernemers in de circulaire economie ten opzichte van de lineaire economie. De overheid vraagt van de banken onder meer om circulariteit in 2030 integraal onderdeel te maken van de beoordeling van financieringsaanvragen. Minstens eenmaal per jaar vindt er een bestuurlijk overleg tussen de overheid en de financiële sector plaats om de voortgang op de circulaire economie te bespreken en om aan te geven waar support en middelen nodig zijn waar aanjagen noodzakelijk is.

Kapitaalmarktunie

Wat is de rol van banken?

De Europese Kapitaalmarktunie (KMU) is een initiatief van de EU om nationale kapitaalmarkten beter te integreren. Het doel is om financiering voor bedrijven en investeringsmogelijkheden voor burgers toegankelijker, goedkoper en grensoverschrijdend te maken. Dit moet leiden tot meer economische groei, innovatie en concurrentiekracht binnen Europa. De open economie van Nederland kan sterk profiteren van de extra economische groei die dit biedt.

Banken spelen een centrale rol in de kapitaalmarkten, zowel als dienstverleners als investeerders. Hun functies binnen de KMU zijn onder andere:

- Kapitaal ophalen voor bedrijven en overheden via aandelen en obligaties.
- Risicobeheer voor klanten via derivaten.
- Marktliquiditeit bieden door continu prijzen te stellen.
- Beleggingsproducten aanbieden aan consumenten en institutionele beleggers.
- Eigen risico's beheren, zoals rente- en valutarisico's.

Banken zijn voorstanders van de KMU omdat het hen in staat stelt hun producten en diensten eenvoudiger in heel Europa aan te bieden, wat schaalvoordelen en concurrentievoordelen ten opzichte van Amerikaanse partijen oplevert.

Welke dilemma's komen banken tegen?

Europese banken moeten concurreren met wereldwijde grootbanken. Zij hebben vanwege schaalvoordelen baat bij een geïntegreerde kapitaalmarkt waarin grensoverschrijdende dienstverlening eenvoudig is. In de praktijk blijkt dit lastig door grote verschillen tussen lidstaten in regelgeving en toezicht. Pogingen tot harmonisatie botsen vaak met nationale beleidsdoelen en toezichtculturen, wat leidt tot onzekerheid en extra kosten. Deze fragmentatie maakt het voor bedrijven duurder om kapitaal op te halen en voor consumenten lastiger om te beleggen, waardoor zij ondanks hoge spaartegoeden slechts beperkt vermogen opbouwen.

Het ontbreken van een sterke Europese kapitaalmarkt vergroot bovendien de afhankelijkheid van buitenlandse spelers en ondermijnt de strategische autonomie van de Europese economie.

Hoe zien wij de toekomst?

Een voltooide Kapitaalmarktunie zorgt dat meer private financiering beschikbaar komt in de economie. Deze financiering is hard nodig om alle EU ambities te realiseren, bijvoorbeeld voor projectfinanciering voor windmolenparken.

Een concreet voorbeeld is de securitisatiemarkt. Met de bevordering van een Europese markt voor securitisaties komt meer financiering beschikbaar voor ons bedrijfsleven. Daarnaast wordt innovatie en concurrentie bevorderd door meer grensoverschrijdende dienstverlening. Voor consumenten betekent dit een meer divers aanbod van financiële dienstverlening tegen lagere kosten, voor bijvoorbeeld hypotheek of beleggingsproducten.

Om de KMU tot stand te brengen, moet de fragmentatie tussen lidstaten minder worden. Het is daarom belangrijk om consensus te bereiken over een harmonisatie van regelgeving tussen lidstaten. Belangrijk is dat wordt erkend dat, naast het wegnemen van obstakels op EU-niveau, de verdere ontwikkeling van financiële markten ook nationale acties vereist.

Tot slot, de ontwikkeling van de KMU gaat door, en andere landen proberen zich actief te positioneren als financiële centra in Europa. Deze landen moedigen (financiële) bedrijven aan om zich daar te vestigen. Ook voor Nederland ligt er de kans om zich actief te bemoeien met de vormgeving van de KMU en zich te positioneren als aantrekkelijk financieel centrum.

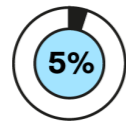
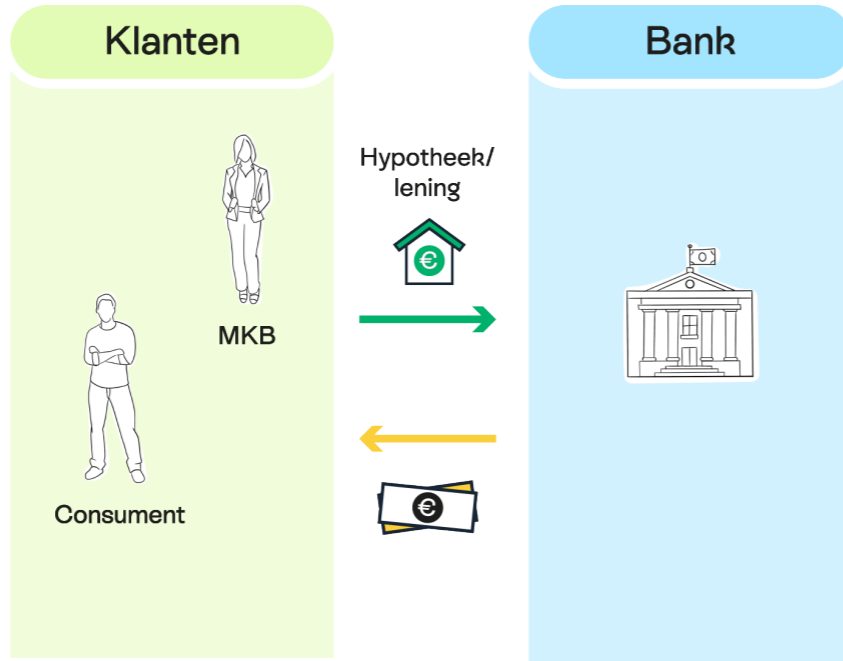

Meer weten?

Kijk bij 'Kapitaalmarktunie' op nvb.nl.

Securitisaties

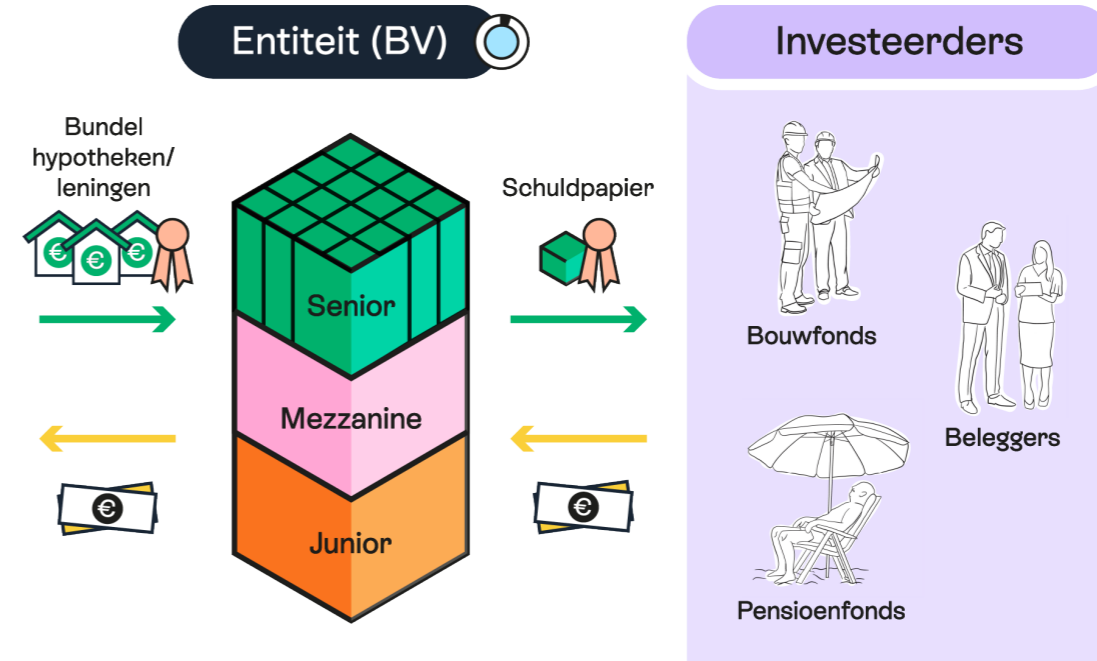
Securitisaties zorgen via het bundelen en structureren van leningen voor meer kapitaal vanuit institutionele beleggers, een breder productaanbod en lagere rentes. Banken steunen daarom de voorstellen van de Europese Commissie om deze markt nieuw leven in te blazen. Hoewel securitisaties sinds de financiële crisis van 2008 met argwaan worden bekeken, zijn sindsdien strenge maatregelen ingevoerd om transparantie te vergroten en risico's te beperken. Hierdoor zijn de excessen van toen niet meer mogelijk.

Risicobehoud:
Banken zijn verplicht minimaal 5% van het risico van een securitisatie te behouden.

Lees het discussion paper van de NVB en de Dutch Securitisation Association. Het discussion paper legt uit waarom securitisatie belangrijk is voor de Nederlandse economie en hoe het werkt.

EU-label STS:
Dit label vereist aanvullende informatie over de onderliggende leningen, zodat investeerders de opbrengsten en risico's nauwkeuriger kunnen beoordelen dan voorheen. Deze informatie wordt in een rapportage verleend aan de investeerders.

Data en privacy

Privacy wordt steeds belangrijker

Banken hebben van al hun klanten persoonsgegevens in hun systemen. De bescherming van die (persoons)gegevens komt daardoor in veel van onze beleidsthema's en beleidswensen terug. Privacy is en blijft dus een belangrijk thema voor banken, vooral door de toenemende digitalisering, het gebruik van AI, het toezicht van de AP en het groeiende bewustzijn van klanten over privacy risico's.

Banken gaan zorgvuldig met geld én (klant)gegevens om

Klanten waarderen banken om hun veiligheid: banken gaan zorgvuldig met het geld van hun klanten om. Dit geldt ook voor persoonsgegevens en andere privacy-gevoelige informatie, zoals rekeninggegevens en transactiedata. Banken delen deze alleen binnen de kaders van de wet.

Dilemma's bij het gebruik van persoonsgegevens

Soms ervaren banken dilemma's bij het gebruik van persoonsgegevens, bijvoorbeeld bij het delen van gegevens. Het privacybelang van de klant botst dan met een ander belang. Zoals bijvoorbeeld het maatschappelijk belang van witwas-, fraude-

of armoedebestrijding. Of met het belang van een toezichthouder of een andere publieke partij: de ene toezichthouder wenst gegevens van een bank te ontvangen, terwijl de andere toezichthouder juist wil dat de bank zo min mogelijk klantgegevens deelt, ook niet met een toezichthouder. Wij voeren daarover regelmatig gesprekken met onze stakeholders én met de politiek.

Tegenstrijdige of ontbrekende wetgeving

Onze samenleving digitaliseert in sneltreinvaart. Wetgeving houdt deze ontwikkelingen niet bij waardoor er niet altijd een duidelijke grondslag voor de verwerking van persoonsgegevens is. Ook staat onze sectorale regelgeving soms op gespannen voet met de privacywetgeving. Banken moeten bijvoorbeeld transactiedata inzien om te beoordelen of het verantwoord is om iemand een krediet te verstrekken, maar van de privacywetgeving mag een bank bepaalde gegevens juist niet zien. Of banken willen persoonsgegevens delen om online fraude te bestrijden, maar dat kan niet omdat er nog geen wet is die dit toestaat. Ook hierover spreken we met onze (politieke) stakeholders.

4 Betrouwbare banken

Toegankelijk betalingsverkeer

Wat is de rol van banken?

Consumenten in Nederland kunnen rekenen op efficiënt, goedkoop en innovatief betalingsverkeer. Nederland loopt voorop in Europa op dit gebied: het systeem is modern, sterk gedigitaliseerd én houdt rekening met (zakelijke en particuliere) klanten

Iedereen moet ook op een eenvoudige manier toegang hebben tot het betalingsverkeer. Banken, Betaalvereniging Nederland en de NVB gaven in 2023 daarom een versterkt commitment af op Toegankelijk Bankieren (zie kader 'Toegankelijk bankieren'). Hierin garanderen banken dat niet-digitale klanten gebruik kunnen blijven maken van niet-digitale basisbankdiensten zolang dat nodig is. Over deze en andere vraagstukken spreken banken met partners in het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer (MOB). Vanaf 2026 zal de Betaalvereniging Nederland de collectieve activiteiten van de banken in het kader van toegankelijk betalingsverkeer coördineren.

Welke dilemma's komen banken tegen?

Het gebruik van contant geld neemt in heel Europa af, en Nederland is hierin een voorloper: slechts 20% van de betalingen in Nederland is nog in contant geld. In het convenant contant geld hebben banken afspraken gemaakt over het gebruik van contant geld als betaalmiddel. Voorgenomen wetgeving zet deze afspraken om naar wettelijke verplichtingen met de aanvulling dat kosten voor gebruikers van contant geld beperkt mogen stijgen. Dit betekent dat klanten die alleen gebruik maken van digitale betaalmiddelen in de toekomst ook bijdragen aan de beschikbaarheid van contant geld.

De behoeften van klanten in dienstverlening lopen ver uiteen: de één wil een bank kantoor om de hoek, de ander regelt alles via de app. De sterk gedigitaliseerde dienstverlening in Nederland heeft een keerzijde. 2,6 miljoen Nederlanders kunnen niet volledig zelfstandig hun bank en betaalzaken regelen, zo blijkt uit onderzoek

van DNB. Banken staan voor een continue afweging tussen digitalisering, kostenbeheersing, daadwerkelijke benutting van diensten, maatschappelijke verantwoordelijkheid en inclusie.

Ook op Europees niveau is veel aandacht voor het betalingsverkeer en het beschikbaar blijven van contant geld. Door recente ontwikkelingen zoals de Oekraïne oorlog is het Europees gezien belangrijk om meer financieel weerbaarder te worden. Dit houdt onder andere in dat we minder afhankelijk moeten worden van niet-Europese instellingen, zoals Mastercard en Visa, en van techbedrijven die naar verwachting dominant worden in het betalingsverkeer. Europa wil op deze punten strategisch autonoom zijn. Investerings in innovaties in het Europese betalingsverkeer zijn hiervoor essentieel.

Toegankelijk bankieren

Via het landelijk programma Toegankelijk Bankieren doen banken diverse pilots en testen om de toegankelijkheid van bankieren te vergroten, bijvoorbeeld via de pilot Hulp Dichterbij in samenwerking met een aantal belangenorganisaties. Om digitale inclusie te borgen hebben banken

het Manifest Digitale Inclusie van de Alliantie Digitaal Samenleven ondertekend. Daarmee moet de digitale kloof in de samenleving kleiner worden. Zo is er naast de bankspecifieke inspanningen op digitale inclusie ook een samenwerking gestart met de DigiHulplijn en is het mogelijk diverse workshops te volgen om zelfstandig te kunnen (gaan) bankieren. Tot slot is er veel educatiemateriaal ontwikkeld.

Hoe zien wij de toekomst?

Consumenten willen, ook in de toekomst, snel en veilig kunnen betalen. Dit geldt voor alle consumenten met uiteenlopende wensen en behoeften. Banken borgen een toegankelijk, efficiënt en innovatief betalingsverkeer. Tegelijkertijd concurreren banken op dit punt steeds meer met mondiale, niet-Europese spelers. Op dat punt hebben Nederlandse en Europese beleidsmakers een belangrijke taak om de autonomie in Europa te bewaken en ervoor te zorgen dat alle spelers in het betalingsverkeer zich aan dezelfde regels houden.

Banken staan voor een continue afweging tussen digitalisering, kostenbeheersing, daadwerkelijke benutting van diensten, maatschappelijke verantwoordelijkheid en inclusie.

Feiten en cijfers

Meer weten?

Kijk bij 'Betalingsverkeer in Nederland' op [Betaalvereniging.nl](https://betaalvereniging.nl).

Voorkomen van witwassen

Welke rol hebben banken?

Banken moeten klantonderzoek doen, voortdurend relaties en transacties monitoren en ongebruikelijke transacties melden bij de Financial Intelligence Unit Nederland (FIUNL). Dit doen ze om witwassen en terrorismefinanciering te voorkomen en het financiële systeem schoon te houden. Banken zijn zogeheten 'poortwachters'. Deze rol is vastgelegd in de Wet ter voorkoming van Witwassen en Financiering van Terrorisme (Wwft) en de Europese anti-witwas verordening (AMLR). Ook verzekeraars, notarissen, accountants, makelaars, aanbieders van cryptodiensten en andere betaalinstanties zijn poortwachter.

Welke dilemma's komen banken tegen?

In Nederland zien we de grote maatschappelijk impact van ondermijnende criminaliteit. Naar schatting wordt er jaarlijks zo'n € 16 miljard aan crimineel geld witgewassen. Hoewel de Nederlandse banken zich sterk inzetten, wordt minder dan 2% daarvan afgepakt. Daarnaast heeft het klantonderzoek ook impact op bonafide klanten. Banken willen effectief zijn en zich richten op de echte criminelen, op basis van gerichte informatie en feedback vanuit publieke partijen, met oog voor de privacy van klanten en het voorkomen van discriminatie.

De regelgeving voor poortwachters kent open normen. Tegelijkertijd is het toezicht strikt en zijn er hoge boetes aan verbonden. De implementatie van de Europese anti-witwasverordening (AMLR, van kracht vanaf juli 2027) en de nieuwe anti-witwasaanpak van het vorige kabinet, bieden kansen voor een meer risico-gebaseerde aanpak en geven nieuwe mogelijkheden voor informatiedeling. Met andere woorden: meer waar nodig en minder waar het kan, waarbij de klant er zo min mogelijk last van heeft. Bij het voorkomen van witwassen speelt cash een belangrijke rol. 'Cash is king' onder criminelen. Het gebruik van cash is in de afgelopen jaren afgenomen, maar er blijft in de samenleving behoefte aan de mogelijkheid om met cash te betalen. De acceptatieplicht voor contant geld als betaalmiddel is een belangrijk wettelijk instrument. Banken zien het maatschap-

pelijk belang van cash, maar ervaren ook dat dit soms op gespannen voet staat met hun verantwoordelijkheid om het financiële systeem schoon te houden.

Hoe zien wij de toekomst?

In het financiële systeem is geen ruimte voor criminelen. Banken zullen zich hier altijd voor inzetten. Voor de samenleving is van belang dat bonafide klanten zo min mogelijk last ondervinden van onze inzet en dat criminelen tegen barrières aan lopen. Met standaarden biedt de NVB, samen met de toezichthouder, sectoren en het Ministerie van Financiën, concrete uitgangspunten voor de risicogebaseerde aanpak. (zie kader: Samenwerking met toezichthouder). Ook in het toezicht moet

deze aanpak merkbaar worden gehanteerd. Daarnaast werkt de sector samen met het kabinet en andere publieke partijen aan de risicogebaseerde uitvoering van de nieuwe anti-witwas aanpak en informatiedeling, waaronder het gebruik van BRP-gegevens en verbetering van het UBO-register. Deze samenwerking houden we ook de komende tijd graag vast.

Discriminatie in de uitvoering van poortwachterstaken is voor banken een absolute no-go. Naar aanleiding van rapporten en signalen over discriminatie zijn banken hard aan het werk gegaan om dit tegen te gaan. Banken zien de positieve uitkomsten van het recente DNB-rapport als een duidelijke bevestiging van deze aanpak, en als aanmoediging om hiermee door te gaan. DNB waardeert met name de voortgang van banken in het tegengaan van directe discriminatie en ervaren discriminatie. Banken onderschrijven de constatering van de toezichthouder dat indirecte discriminatie het moeilijkst is te adresseren. Wij vinden dat dit punt, dat vaak te herleiden is tot wet- en regelgeving, extra aandacht verdient.

Samenwerking met toezichthouder

Een meer risicogebaseerd klantonderzoek

In september 2022 hebben zowel DNB als de NVB een rapport uitgebracht over ongewenste effecten van de poortwachtersrol. Dat is reden geweest om samen te werken aan een risicogebaseerde invulling van de open normen in de anti-witwasregelgeving, zowel in de uitvoering door banken als in het toezicht door DNB. Dit heeft geresulteerd in de publicatie van een aantal NVB Standaarden voor risicogebaseerde onderwerpen en diverse sectoren. Banken werken aan de implementatie van de risicogebaseerde Standaard voor cash en het opstellen van een standaard voor non-discriminatie in poortwachterprocessen.

Anti-witwaspakket

De EU voert één geharmoniseerd anti-witwaspakket in voor alle lidstaten bestaande uit de Anti-Money Laundering Regulation (AMLR), de AMLA-verordening en de zesde AML Directive aanvullende richtlijnen. Deze nieuwe regels zijn van toepassing vanaf 10 juli 2027. De nieuwe Europese toezichthouder AMLA in Frankfurt is in 2025 opgericht en is verantwoordelijk voor het anti-witwas toezicht en coördineert de Europese FIUs. Hiermee ontstaat een gelijk speelveld voor alle instellingen, met meer mogelijkheden voor informatiedeling en minder ruimte voor criminelen om verschillen tussen landen te misbruiken. Van 27 afzonderlijke regimes naar een uniforme, consistente en effectievere Europese aanpak.

Feiten en cijfers

Kosten voor banken
in 2024

€ 1,7 miljard

Inzet personeel
in 2024

12.1200 fte

Meldingen ongebruikelijke
transacties bij FIU
in 2024

534.103

Meer weten?

Kijk bij 'Banken als poortwachter tegen witwassen' op nvvk.nl.

Financiële gezondheid

Wat is de rol van banken?

Steeds meer huishoudens hebben moeite om maandelijks rond te komen of worstelen met geldzorgen. In Nederland hebben 747.560 huishoudens te maken met problematische schulden (CBS, 2024). De bankensector neemt het voortouw en bundelt haar krachten om de financiële gezondheid van de samenleving aantoonbaar te versterken. Dit zorgt niet alleen voor financieel welzijn voor bancaire klanten, maar draagt ook bij aan een stabiele financiële sector en een samenleving waarin mensen met vertrouwen hun toekomst kunnen vormgeven.

Het gaat onder meer over het creëren van bewustwording en inzicht. Banken zetten zich ervoor in dat iedereen inzicht krijgt in zijn financiële situatie en met zelfvertrouwen belangrijke keuzes in het leven kan maken. Kennis, hulpmiddelen en ondersteuning worden breed toegankelijk gemaakt zodat mensen hun financiën met de juiste vaardigheden en vertrouwen kunnen regisseren. Daarmee wordt een nieuwe norm gezet richting financiële gezondheid.

Daarnaast staat de sector gezamenlijk voor het voorkomen en aanpakken van financiële problemen. De bankensector neemt het initiatief om klanten te helpen bij het voorkomen of aanpakken van financiële problemen. Of het nu gaat om beginnende of problematische schulden, er wordt samengewerkt met maatschappelijke organisaties om klanten te ondersteunen waar dat nodig is. Samen met meer dan twintig publiek-private partijen hebben de grootbanken het afsprakenkader sociaal incasseren onderschreven: een incasso praktijk met oog voor de menselijke maat. Daarnaast tekende de vijf grootbanken het Convenant Minnelijke Schuldhulp met de NVVK (brancheorganisatie voor financiële hulpverleners) om sneller schulden te regelen.

Bank voor de klas

Financieel kwetsbare groepen, waaronder jongeren, zijn vatbaarder voor instabiele inkomsten en misleidende consumptiepraktijken zoals frauduleuze aanbiedingen en ‘snel geld’-constructies. Bij het bereiken van de leeftijd van 18 jaar worden zij bovendien geconfronteerd met een plotselinge toename van financiële verantwoordelijkheden, wat regelmatig leidt tot situaties waarin zij onvoldoende zijn voorbereid. Financiële educatie speelt daarom een cruciale rol in het voorkomen van schuldenproblematiek. De bankensector ziet het als een kernverantwoordelijkheid om hierbij te ondersteunen onder andere via het initiatief: Bank voor de klas. Door middel van duizenden gastlessen per jaar en samenwerkingen met initiatieven als Geldfit, wordt ernaar gestreefd jongeren bewuster te maken van financiële keuzes en hen toegang te bieden tot passende hulp.

Welke dilemma's komen banken tegen?

Banken hebben veel inzicht in de financiële situatie van hun klanten. Banken kunnen op basis daarvan helpen bij betaalproblemen en het voorkomen ervan. Ze zien bijvoorbeeld dat klanten toeslagen mislopen. Ze zien het ook als klanten met betaalachterstanden gebruikmaken van ‘Buy-Now-Pay-Later’ of overmatig gokken. Banken mogen daar echter niet op acteren vanwege privacyregelgeving.

Daarnaast willen banken graag dat klanten met betaalproblemen contact opnemen met hun bank, zodat de bank kan adviseren of doorverwijzen. Veel klanten vinden het niet vanzelfsprekend om betaalproblemen met hun bank te bespreken.

Hoe zien wij de toekomst?

Armoede in Nederland moet in 2030 gehalveerd zijn. Samen met de partners van de Nationale Coalitie Financiële Gezondheid (NCFG) zetten banken zich hiervoor in. Banken hebben veel inzicht in relevante financiële data én veel kennis over financiële gezondheid. Hiermee willen ze klanten gericht adviseren over toeslagen en andere sociale voorzieningen. En hiermee willen ze ook de overheid ondersteunen bij het zoeken naar nieuwe en effectieve manieren om mensen met een laag inkomen financieel te ondersteunen.

Veel klanten vinden het niet vanzelfsprekend om betaalproblemen met hun bank te bespreken.

Feiten en cijfers

* 'Bank voor de Klas' zijn financiële gastlessen op scholen, gegeven door bankmedewerkers.

Meer weten?

Kijk bij 'Financiële gezondheid' op nvb.nl.

Online fraude

Wat is de rol van banken?

Banken willen consumenten beschermen tegen online fraude. Want online fraude heeft niet alleen forse impact op de portemonnee van mensen maar ook op hun mentale welzijn. En het gaat hier om een grote groep. Ongeveer 1 op de 10 Nederlanders is in 2024 slachtoffer geworden blijkt uit onderzoek van het CBS in 2025. Banken maken mensen via campagnes bewust van de methoden die fraudeurs hanteren. De website www.voorkomfraude.nl geeft hierin meer inzicht. Naast publieksvoorlichting nemen banken ook technische maatregelen, zoals lage pas en overboekingslimieten of vertragingen bij het verhogen van limieten.

Banken detecteren ongebruikelijke transacties, waardoor frauduleuze transacties tegengehouden kunnen worden. Banken beperken de schade waar mogelijk door geld terug te halen en informatie te delen met de politie. Daarnaast werken banken actief samen in publiek-private veiligheidsallianties. Dit doen ze onder andere via de Integrale Aanpak Online Fraude (IAOF) en de Electronic Crimes Task Force (ECTF) waarin ook politie en het OM partner zijn.

Welke dilemma's komen banken tegen?

Van banken wordt veel verwacht als het gaat om fraudebestrijding. Om fraude effectief tegen te gaan is gemeenschappelijke inzet nodig van een groot aantal partijen. Zo werken banken samen met de politie en andere ketenpartijen binnen de IAOF. Deze samenwerking begint duidelijk vruchten af te werpen: voor diverse fraudevormen zijn criminal journeys en maatregelen opgesteld, en er zijn sterke netwerken van ketenpartners gevormd, waarin vroegtijdig informatie over nieuwe trends en modus operandi wordt gedeeld en gezamenlijk maatregelen worden getroffen. Samenwerking tussen publieke en private partijen werkt aantoonbaar tegen online fraude. Gegevensdeling helpt daarbij, alleen ontbreekt in sommige gevallen een wettelijke grondslag. Criminelen maken hier dankbaar gebruik van.

Hoewel banken een belangrijke rol spelen in het bestrijden van online fraude, ligt de grootste kans op effectieve preventie aan het begin van de keten. Het is essentieel dat fraudeurs geen contact kunnen leggen met potentiële slachtoffers.

Hoe zien wij de toekomst?

Consumenten hebben recht op een intensieve en effectieve aanpak tegen online fraude. Alle betrokken publieke en private partijen in de keten hebben hierin een rol en verantwoordelijkheid. Daarom pleiten banken voor een 'Nationaal Anti-

fraudecentrum'. Een dergelijke vorm van samenwerking is effectief gebleken. Internationale voorbeelden (U.K., Australië, Singapore) laten zien dat fysieke samenwerking en de mogelijkheid om direct maatregelen te nemen op de nieuwe werkwijze van criminelen – zoals het gebruik van A.I. – cruciaal zijn voor een slagvaardige aanpak.

Door gericht meer gegevens met elkaar te delen, en door niet-vrijblijvende samenwerking, ook met partijen zoals sociale mediaplatforms, houden we de consument in de toekomst nóg veiliger, en blijven we de crimineel een paar stappen voor.

Line Busy

'Line Busy' is een veelbelovende succesvolle interventie binnen de IAOF van banken en telecom om bankhelpdeskfraude te voorkomen. Uit onderzoek van banken blijkt dat slachtoffers in meer dan 75% van de gevallen tijdens de frauduleuze overboeking telefonisch in gesprek zijn met de oplichter. Banken willen daarom bij telecomaانبieders kunnen checken of iemand telefonisch in gesprek is tijdens het overboeken van geld. Deze wetwijziging wordt nu, mede dankzij steun van telecombedrijven en de Tweede Kamer, voorbereid door het ministerie van Economische Zaken.

Meer weten?

Kijk bij 'Online fraude en oplichting' op nvv.nl.

Casus

Hypotheekfraude

Hypotheekfraude vindt plaats wanneer onjuiste of vervalste inkomensgegevens worden verstrekt om een hypothecaire lening te verkrijgen die anders niet verkregen zou zijn. Dit heeft grote gevolgen, nog afgezien van de lucratieve business waarbij tegen grof (cash) geld valsheid in geschrifte wordt gepleegd. Zo wordt eerlijke concurrentie op de woningmarkt verstoord, omdat de fraudeur op deze manier een hogere hypothecaire lening weet te krijgen. Huizen worden om verkeerde doeleinden aan de markt onttrokken en de prijzen op onze krappe woningmarkt stuwen (verder) op. Vervolgens kan de maandelijkse aflossing van de hypotheekschuld plaatsvinden met crimineel verdiend geld, dat voordien is witgewassen. Ook kan de woning vervolgens met crimineel geld worden verbouwd, worden gebruikt voor criminele doeleinden (zoals uitbuiten arbeidsmigranten), en met winst worden doorverkocht. Wat begint met valsheid in geschrifte, heeft verre gaande en ontwrichtende maatschappelijke gevolgen.

Beleidswensenbrief

De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB), de Politie, de Stichting Fraudebestrijding Hypotheken (SFH) en de NVB slaan dan ook de handen ineen om aandacht te vragen voor vastgoed- en hypotheekfraude. Samen zetten wij ons in om het financiële systeem schoon te houden, maar we hebben hulp nodig om de fraudeur de pas af te snijden. Hiervoor zijn meerdere barrières nodig, op elke stap in de keten. In deze beleidswensenbrief worden diverse barrières toegelicht. Voor het opwerpen van deze barrières zijn verschillende partijen aan zet. Hoewel de afzonderlijke maatregelen noodzakelijk zijn, worden deze in samenhang en met gezamenlijke inzet nog effectiever.

Lees de beleidswensenbrief op nvb.nl.

Nawoord

Er zijn grote transities aan de gang rondom energie, zorg, wonen, voedsel en digitalisering. Geopolitieke spanningen beïnvloeden deze transities. De samenleving heeft al behoorlijk veel veranderingen doorstaan, en daar volgen er nog meer van. Dat vraagt veel van politiek, burgers, bedrijfsleven en banken.

In dit boek hebben we geprobeerd een inkijk te geven in de relevantie hiervan voor de bankensector. We hebben laten zien hoe een bank werkt en met welke vraagstukken banken zich bezighouden. Ook beschreven we de dilemma's voor banken, die vaak raken aan maatschappelijke vraagstukken.

We nodigen je van harte uit je reactie op dit boek met ons te delen. We horen graag over welke thema's je het gesprek met ons en banken zou willen voeren of voortzetten.

Meer weten?

Kijk bij 'Contact' op nvb.nl.

© November 2025
Gustav Mahlerplein 29-35
1082 MS Amsterdam

020 550 28 88
www.nvb.nl

**sterke banken
sterke samenleving**